

Latweefchu Uwifes.

Ur augtas Gewefchanas = Kummissiones fiana un nowehlefchanu.

Nr. 49. Zettortdeenâ 5tâ Dezembera 1829.

No Wifchumwifchas.

Paldees teem gudreem un fchehligeem waldbineekeem, kas jo deenas jo wairak par mums gahda un taggad kahdu jaunu eetaififchanu pee refrufchu nemschanas irr eezehlufchi. Nu wifsch eet labbi, glihfchi un taifni. Ne kahds zilweks ne taupa fcho no mihlefstibas, neds fanemm to no dufinibas un atreehfchanas, bet Deews pats isfchirr, kam jaet karra deenestâ! Nu ne weens ne flehpfees neds aifbehg, jo tad winnam buhtu jaet bes melfofchanas pafcham pirnam. Nu buhs arri meers eefsch arraju mahjam. Ak kahda bailiga buhfchana lihds fchim bija pee refrufchu nemschanas! Sleppeni, naftswiddu waggari un teefas wihri pafchi ar trihzedamu firdi un drebbedamu rohku kâ laupitaji un flepkawneeki eelause kahdas mahjâs, is-trenze no meega feewas un behrnus, gruhnteezes un fihdatajas, wahjus un flimneekus, pil-dija ar bailehm wehl daschu mirreju un fehre ar warru tohs nabbadfinus jauneklus, fehje win-nus kâ blehdneekus un aifwedde tohs prohjam. No bailehm fafirge dauds feewinas, nomirre daschi behrni, — un ruddens laifs, Deewa fwehtribas laifs, bija bailigs laifs! —

Tapat pee pafchas nodohfchanas ne gahje allafchin pareifi. Zittâs weetas, junkuri, waggari, jeb teefas wihri no eenaidibas un dufinibas lifke fcho jeb to par rekrufhti nemt, daschureif to weenigu dehlu kahdas atraitnes, woi kahdu tehwu no dauds behrneem, jeb tomehr arween nabbagu kauschu behrnu un gohdigus bahrinus — bet turrigu fainneeku dehli, bag-gatu kauschu rabbi ne mas ne tappe aiftifti. Zits gudrineeks dabbujis pee laika finnaht, ka rekruf-fchus nemschoht, aifbehdse mefchâ woi pee tah-leem rabbeem. Nu, tahdai netaisnibai beidscht

atnahze gals, un par to wiffi laudis preeza-jahs. — Echogadd muhsu draudse arri weenam labbam gohdigam jauneklun, waggara dehlan, ta laime usgahje lihds ar zitteem aifseet. Ko tad par to fcheblojam? Woi tad karra pulkam ne waijaga arri labbi, gohdigi un taifni zilweki? Pee tahs jaunâs eetaififchanas Keiferam buhs jaunaki un labbaki faldati no muhsu Latweefchu tautas! —

R.....

Raimina gudrineeze.

„Ak ta nabbadsite!“ tâ nopuhtahs Lihfites fainina. „Ta gan pagallam bohjâ ees! Ak-raitne ar peezeem behrneem un neneeka pee „rohkas! Es tiffai to ne prohtu, kâ winna pahr-teet? Gefsch winnas mahjam wiffas mallu „mallinas tahdas spofhchas un fkaidras; behrnu „audfinafchanai fchi pehdigu grafchu ne taupa, „un patti deemschehl ar faufu maifiti par labbu „nem, lai tiffai behrni fo labbu mahzitohs. Tâ „nu tas ar mannim newaid, paldeews mihlam „Deewinam! Es labbu puhriu eefrahjohs, un „manni dehli, to deenas atraddufchi, man nu-„dee' ar pilnahm rohkahm wairak pateifs, ne kâ „ka finm zil dauds mahzijufchees.“ —

Pehz 12 gaddeem fchi gudrineeze zittadi run-naja. Wiffadâs nelaimes bija tiffufi, un wiff winnas krahjums isputte. Tif fo tif dauds tai atlifke, ar fo farwu un to farweju dufiwibu ufur-reht, jo fchee ne fo ne mahzijufchees ne tif ne pratte, kâ buhtu warrefufchi us rohkas pelnu eet. Pa tam Lihfites dehli par turrigeem un teif-teem wihreem bija usaugufchi; gohds un tiffums winnas meitahm labbus wihrus bija peeweddis; un fchi laimiga mahte leelâ pilnibâ dufiwowa. Taggad fainina gudrineeze pee feewis dohmaja;

„à rè! tatschu ta nauda ne suhd wis, fo behrnu
„audsinaschana makfa.“

M a h z e s :

Behrnus pa gohdam usaudsinacht irr labbat
ne fà teem leelu naudas pohdu pamest: jo kas
mahf, tam nahf.

B. R.

(Arm und klein ist meine Hütte.)

1.

Mabbadsiba mannâs mahjâs
Mas gan ruhmes pakrehfli;
Bet meers, weenprachtiba klahjahs
Wisseem, masâ dsihwolli;
Mihlesiba widdû trohne,
Kas mumâ rohschu puschkus pinn.
Kungu gohdâs un selts ne lohne
Kas schè rohnamâ! — tee ne sinn'.

2.

Un kad es us sawahm rohkahm
Sawu behrnu midsinu,
Seewinu, par spihiti mohkahm,
Sew pee fruchtin guldinu;
Un kad sehtas burwju preekschâ
Uppes strautinsch burbule,
Mehnes spihd pa lohgu eekschâ
Tad tew Deewâ! firds noslawe.

3.

Lihds ar faules ta ne kawe
Man no meega mohdinahf,
Lihds ar mannim to noslawe
Kas mumâ stahwejs nakti klahf;
Steids ar lustes, preekaprahfu
Behrnus apkohpt, tihri gehrbt.
Altnes baltus linnus klahfu —
Paschu sehtus, — fahf tad wehrpt.

4.

Kahda ta irr jautra, mudra,
Kad ta ristôs peezekehâs!
Deewâ! ta firds ne irraid gudra
Kas pehz mantas kahrojâhs.
— Mabbadsiba miht man sehtâ;
Bet ir Deewa bihjaschan'.

To ween luhdsos wehl no Swehta:
Swehti, fo tu dewis man!

***

Schuhpta dseefmina.

Duss nu mahtes flehpt, puifht,
Duss nu selta engelîs!
Mahtes flehptis, Deewa schuhptis
Senn tew filti glabbajis.

Schè pee mahtes firds bes behdahm
Liesflehdâs mihtas aztinas;
Mahtes firdi, Deewa dahrsâ,
Selt tew saldas zerribas.

Sapninsch rahms pee mahtes fruchtin
Upfahrt tewi liddinâs;
Mahtes fruchtis, rohschu seebds
Engelîschî lihgojahs.

B. R.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 2c. 2c.,
tohp no masas Gramdenes pagasta teefas aizinati,
tam kahdas parradu prassischanas no ta appafsch
schihâs muifschas nomirruscha meschafarga Kihla buhtu,
lai pee strahpes tahs muhschigas kluffuzeschanas un
faudeschanas sawas teefas un riekleschanas, lihds to
24tu Dezembera mehnescha deenu f. g. kas tas wee-
nigais un iesflehdams termihâs par peeteifschanu
buhâs, pee schihâs pagasta teefas peeteizahs, un tad
fagaida, kas no schihâs teefas pehz likkumeem spreess
tapâs.

Felaisâs no masas Gramdenes pagasta teefas tanni
24tâ Oktobra mehnescha deenâ 1829ta gadda. 1
††† Gibeifsch Ehrnest, pagasta teefas wihrs.
F. Rühl, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 2c. 2c.,
tohp no Dohbeles pagasta teefas wiffi parradu deweji
ta Krohna Dohbeles fainneeka Pohrtinu Ansa, kas
sawas mahjas nespehziabas dehl patâs nodewis irr, un
par kurra mantu dehl truhkuma inventariuma un
zittu parradu labbat konkursis noliktâ tappis, aizinati,
lai tee wisewehlafi lihds 28tu Dezembera f. g., ar
sawahm taisnahm prassischannahm, woi paschi, woi
zaur weetneekeem fur tahdi wehleti, pee strahpes
tahs muhschigas kluffuzeschanas, pee schihâs pagasta
teefas peeteizahs. To buhs wehrâ nemt!

Dohbeles pagasta teefa 16tâ Nowembera 1829. 2
(S. W.) ††† C. Blumenfeld, pagasta wezza-
fais.

(Nr. 419.) Ewers, pagasta teefas ffrihweris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohpy no Kabilles pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Kabilles basnizkungu muifchas fainneeka Plazzes Jan-na, par-kurra mantu daschadu mahju truhkumu dehl, schinni deenâ konfurse nospreesta irr, zaur scho paslub-dinaschanu faaizinati, lai diwju mehneschu starpâ, tas irr lihds 16tu Janwara n. g., kas tas weenigais un isflehgshanas termihns buhs, pehz kurru ne weens wairis ne taps dsirdehts, ar sawahm prassifchanahm un winnu parahdischanahm, pee scho teefu moi paschi, woi zaur weenteekeem, fur tahdi peenemmami irr, peeteizahs, un sagaida fo teefa spreedihs. Zo buhs webrâ nemt.

Kabilles pagasta teefa 16tâ Nowembera 1829. 3

(S. W.) ††† Runge, pagasta wezzakais.
(Nr. 143.) Rühde, pagasta teefas srihweris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohpy no Wirkusmuifchas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassifshanas pee ta lihdschin-niga Wirkusmuifchas fainneeka Wehrpu Unfa buhtu, par kurra mantu zaur schihs deenas spreedumu konfur-sis nolikts tappis, ar to peeteifshanu usaizinati un fassaukti, lai lihds 23schu Janwara deenu nahkoschâ 1830ta gaddâ ar sawahm prassifshannahm pee schihs teefas peeteizahs, jo wehlaki konfurfes teefa us muh-schigu kluffuzeeschanu noraiditi taps.

Wirkusmuifchas pagasta teefa tanni 23schâ Nowem-bera mehnescha deenâ 1829. 3

††† Raiku Jurris, pagasta wezzakais.
(Nr. 132.) J. C. Ewertis, pagasta teefas srihweris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohpy no Baldohnes pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Baldohnes fainneeka Salkaju Pehtera, kursch fa-was mahjas nespehziabas dehl afdewis, un par kurra mantu zaur schihs deenas spreedumu dehl peepildis-shanas ta truhkuma mahjas inventariuma konfurfis nolikts, scheid ussauti, lihds 18tu Janwara nahkama 1830ta gadda, pee saudeschanas sawas teefas, pee schihs pagasta teefas peeteiftees un tad to tahlaku tee-fas spreedumu sagaidiht.

Baldohnes pagasta teefa tanni 23schâ Nowem-bera 1829. 3

(S. W.) Lentel Kasper, pagasta wezzakais.
(Nr. 189.) U. C. Bemoll, us l. n. teefas srih-
weris.

Uß pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis ic. ic. ic., tohpy no Lindes pagasta teefas, wiffi un jebkurri par-radudeweji, to tschetru schè ar wahrbeem nosautku Lindes fainneeku, prohti: Lapses Jurra, Lahmes Jahna, Zirschu Unscha un Laukasemneeku Jahna, kas sawas mahjas nespehziabas dehl nodewuschi un par kurru mantahm truhkdama inventariuma, magasih-nes un zittu muifchas parradu dehl, zaur schihs teefas spreedumu ta konfurse nolikta irraib, ussauti un aizi-nati, lai diwju mehneschu starpâ, no tahs scheid ap-palschrafsitas deenas, tas irr lihds 22tru Janwara nahkama 1830ta gadda, kas par to weenigu un is-flehdsumu terminu irr nolikts, pee schihs teefas pee-teizahs, un sagaida, kas pehz likkumeem taps no-spreests, ar to wehra leekamu sinnu, ka tee parradu deweji, kas wehlaki atsaufftohs, netaps wairis pee-nemti. Zâ arri teem parradneekeem to minnetu tschetru fainneeku tohpy peekohdinahts, tai noliktâ laikâ lihds 22tru Janwara 1830 sawus parradus pee schihs teefas nomakfah, jo kas schinni noliktâ laikâ to parradu ne usdohtu, tam par strahpi to diwfahrtigi jamakfa buhs.

Lindes pagasta teefa 22trâ Nowembera 1829. 2

††† Masga Mahrtinsch, pagasta wez-zakais.
(Nr. 103.) M. Wannag, pagasta teefas srihweris.

Lindes Rohbesch Frohgâ, weens swesch breedis sirgs, lihds diwidefmit jeb wairaf gaddu wezs, aklis us labbo azzi, eejuhgtis rattôs, ka prohtams us zellu no Rib-gas, ar weenu muzzu fahls un weenu jufts-ahdu, bes fainneeka peeklihdis. Tas, kam winsch peeberr, tohpy ussautis, lai feschu neddelu starpâ no tahs schè appalschrafsitas deenas par to, pee Lindes pagasta teefas peeteizahs, to drukkes naudu un par kohpschanu nomakfa, tad warr to panemt; pehz pahrgahjuscha schi laika, taps sirgs lihds ar wesumu tanni 3schâ Janwara 1830 pagasta-lahdei par labbu, uhtropè pah-rohts.

Lindes pagasta teefa 22trâ Nowembera 1829. 2

††† Masga Mahrtinsch, pagasta wez-zakais.
(Nr. 104.) M. Wannag, pagasta teefas srihweris.

Pehz luhgschanas tahs atraitnes Capp Fuhles no Jaunpils Meesai mahjahm scheid wiffereem par sinna-schanu tohpy fluddinahts, ka winnas kurlis un mehms dehlis, tas pee Jaunpils pagasta peeberrigs Latweetis Frizziis, kas frohdëris no ammata, kahdus 30 gaddus wezs, no mehrena auguma, kam galwas matti,

bahrſda un usazzis melnas, azzis bruhnas, beggons
 strups, mehrena mutte, appali smatri un weffels no
 waiga, us waffaras ſwehtkeem ſchi gabda us Salbas
 tirgu no zitteem laudim lihdsnemts tappis, turpat
 noklihdis, un kad ar neweenu ne mahſ farunnatees,
 to zellu us mahjahm wairs naw atraddis un taggad
 woi ſweſchâ nowaddâ uſturras, woi kaſinn bes
 paſſugrahmataſ zettunnâ nonihkt, ſawai noſkummu-
 ſchâi mahtei par leelahm behdahm, kurras pabalſis
 un appahdatais wiſch biſis, un kaſ winnu par meh-
 neſcheem jau pawelti ſchinai Gubernementê mekle.
 Tadehm wiſſas muſſchas polizeies, pagasta teefas un
 iffatſ, kam no ſchi apſihmeta zilweka ſinnaschana
 buhtu, jeb kaſ turpmak wehl ſinnu dabbutu, gauſchi
 tohp luhgts, lai no wiſſa mittelka, jeb par kuru
 zellu wiſch aiſgahjis, pee ſchihſ appaſſchraſſitas
 pagasta teefas ſinnu dohd.

Zaunpils pagasta teefa 9tâ Novembera 1829. 1

(S. W.) ††† Preedain Kriſchjahn, pagasta wezza-
 lais.

(Nr. 141.) Ed. Wagner, pagasta teefas ſrihweris.

Zittaſ fludbinaschanaſ.

Tanni appaſſch Krohna waldischanaſ ſtahwedama
 Lipſtes muſſchâ (Klein Friedrichshof) 60 flauzamas
 gohwis no taggad us renti tohp iſſohlitâſ, par ko
 pehz likkumeem pee Brambergas muſſchas pagasta
 teefas ta 23ſcha un 3ota Novembera un 7ta Dezem-
 bera decna ſchi gabda irr nolikta, fur arridſan tee, kam
 tiht ſcho renti usnemt, tihtab preekſch, kâ us tahm
 noliktahm deenahm warr dabbut ſinnah, kahdâ
 wiſſe ſchi mohdereſchana us renti tohp iſſohlta.

Lipſtesmuſſchâ 15tâ Novembera 1829. 1

J. Feyerabend, muſſchas walditais.

Keelas Berſtelesmuſſchâ kahdas 100 flauzamas goh-
 wis prett drohſchu apgalwoſchana lohti patihkamâ
 wiſſe us renti tohp iſſohlitâſ, par ko pee muſſchas
 waldischanaſ warr peeteiktees. 1

Zas pee Keweles dſimtsmuſſchas peederrigſ Zweiel-
 frohgſ, us to leelzellu no Zelgawaſ us Keel-Eſſerehm,
 no Jahneem 1830 us renti dabbutamſ. Lee kam tiht
 ſcho frohgu us renti usnemt, lai peeteizahſ pee Kewe-
 les muſſchas waldischanaſ. 2

Kad Gumprawaſmuſſchâ pee Wauffes 6 frohgi, 3
 ar laukeem un plawahm un 3 bes laukeem, tam wair
 rakſohlitajam us renti taph iſſohliti, tad tas iſſohli-
 ſchanaſ termihſ us to 22tru Dezembera deenu ſ. g.
 no pulkſten 12 puſſdecnâ lihds pulkſten 5 waffarâ no-
 likts tappis, un wiſſi kam tiht ſchohſ feſchus frohgus
 usnemt, lai tanni augſcham peezinneta deenâ Gum-
 prawawmuſſchâ fanah, fur pee muſſchas waldischa-
 nas to plaſchaku ſinnu par to warr dabbut. 1

Zas pee Wandſes dſimtsmuſſchas (Zalsenes Kir-
 ſpehlê) peederrigſ jaunbuhwichts Kreplins frohgſ,
 pee leela kruſta-zetta, ar 12 puhru iſſehjuma katrâ
 laukâ, labbahm plawahm ar dauds ſeenâ un dahrſeem
 us Jahneem 1830 us renti tohp iſſohwahſ. Kam
 tiht, tas lihds ar to frohgu wehl klahbuhdamaſ mah-
 jas ar labbahm ehkahn warr ſaweenoh, ta ka kohpâ
 iffatrâ laukâ no ittinn augligas ſemmes lihds 21 puhru
 iſſehjuma rohnahſ, ko pehz norunnaschanaſ us klauf-
 ſchanaſ warretu iſſohht. Kam tiht to usnemt, lai pee
 Wandſes muſſchas waldischanaſ peeteizahſ, fur wehl
 taiſnaku ſinnu par to warr dabbut. 1

S i n n a.

Za grahmata „Zeems fur ſeltu taifa“, no ka
 ſchinis awihſes mehs wehl ne ſenn jumſ kahdu proh-
 bi dewan, taph drikketa, un tai buhs kahdas 80 lap-
 pas. Det ta ne makſahſ dauds, ne eſſekta tiſſai 25
 ſudr. kapeikus un ar wahku 35 ſudr. kapeikus. Mehs
 zerrejâ, ka ta jumſ, mihleem latweeſcheem, labbi
 patiks, un juhs warreſet no tahſ pee ſawas nammas-
 turreſchanaſ dauds gudribas un labbas mahzibas ſmel-
 tees. Kaſ ſcho grahmatu gribb dabbut, tas lai eet
 pee ſawa zeeniga mahzitaja, lai tam atneſ to naudu
 un to luhds, winnu wahrdu usrakſiht. Mahzitais
 man tad ſinnu dohs, zil grahmataſ ſawâ draudſe
 wajaga, un es ſinnaschu zil man buhs likt rakſtôs
 eſſeſteſt, un zil ar wahku eſſeſt. Urri zeenigſ Steffen-
 hagen kungſ Zelgawâ ſalaffihſ pirzeju wahrduſ un
 naudu. Lihds ſeemas ſwehtkeem es labpraht gribbetu
 ſinnah zil tahdas grahmataſ pirzeji buhs. Kaſ pehz
 ſcho grahmatu pirkſ, tas wairakmakſahſ.

Birſchu baſnuſkunga muſſchâ 14tâ Novembera 1829.

Lundberg,

Birſchu = un Sallas = draudſes mahzitais.

I ſt z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Oſſeeprovinzen: J. D. Braunschweig, Cenſor.

No. 676.